

[Hanne Reintoft.]

kender, at forskning er en livsfornødenhed for et moderne samfund og en fornødenhed, der alt for ofte forsømmes.

Vort samfund har jo ikke i særlig grad givet forskningen de tilstrækkelige eksistensmuligheder. Der mangler læreanstalter, og mange års dårlige uddannelsesvilkår har også givet mangel på tilstrækkelig mange kvalificerede lærerkræfter, og først af alt mangler der de fornødne økonomiske muligheder. Det er jo en ikke ukendt begivenhed, at en dansk forsker må forlade landet på grund af netop dårlige økonomiske vilkår.

Ifølge forslaget skal mindst en tredjedel af posterne i de foreslåede forskningsråd besættes ved beskikkelse efter indstilling fra fakulteter eller fagråd. Man kan frygte, at professorerne i fakulteterne eller fagrådene, hvis sammensætning er ret forskellig, vil få for stor indflydelse på denne beskikkelse, når man tager i betragtning, at 80 pct. af lærerkræfterne ved vore universiteter ikke er professorer, og at denne gruppe rummer mange af vore unge forskere, navnlig da reglerne om den øvrige udvælgelse præges af ret løse retningslinjer. Universitetet og de højere læreanstalter skulle være særdeles velegnede arbejdspladser til gennemførelse af et højt udviklet medlemsdemokrati, og dette diskuteres, så vidt jeg har erfaret, meget livligt i universitetskredse netop for øjeblikket. Vi håber ikke, at dette lovforslag bliver gennemført, uden at man tager de fornødne hensyn til disse meget aktuelle problemer.

Må jeg endelig beklage, at man vil gennemføre en så udmærket lovgivning og samtidig erkender, at man ved dens ikrafttræden ikke har formået at afsætte de fornødne pengemidler til lovforslagets effektive administration. Samtidig erkender man, at de planlagte bevillinger heller ikke lever op til, hvad sagkundskaben har fundet nødvendigt og forsvarligt, også selv om man udvider dem noget. Disse mange i og for sig i sig selv udmærkede love, der får et ganske andet indhold end det, formen lover, fordi man aldrig tager konsekvensen af sin egen lovgivning og bevilger de fornødne midler til effektivering af lovene, er ret undergravende både for den lovgivende instans og for samfundet og ikke mindst for samme samfunds tillid til lovgivningsmyndigheden.

Undervisningsministeren (*Helge Larsen*):

Det er mig naturligvis en stor glæde at kunne takke samtlige ordførere for den velvillige modtagelse, dette forslag har fået. Jeg vil gerne knytte nogle bemærkninger til nogle af de synspunkter som har været ført frem; andre vil jeg gerne komme nærmere ind på under det udvalgsarbejde, som skal i gang.

Hr. Orla Møller sagde, at den endelige løsning nok ikke er nået med dette forslag, og det kan jeg vist godt uden videre skrive under på. Det er et område, hvor vi ved at der vil være en stadig udvikling. Men det er vist også vigtigt at få fastholdt — hvad også er sagt af hr. Orla Møller og andre ordførere — at der med dette forslag sker en væsentlig udvidelse og en væsentlig forbedring, og jeg vil gerne ikke mindst med henblik på en debat, som fandt sted i Nordisk Råd, og hvor hr. K. B. Andersen udtalte sig om disse spørgsmål, fremhæve, at med den organisering af forskningsrådene, som er foreslået i dette lovforslag, vil den danske organisering af forskningen komme til på væsentlige punkter at ligge på linje med den organisering, man har i de øvrige nordiske lande, i øvrigt også på linje med den organisering, man har i adskillige andre lande, og det skulle efter alt at dømme gøre koordineringen af forsknings samarbejdet, hvor dette skal drives ikke blot på nationalt, men på nordisk plan, lettere og mere effektivt.

Samtlige ordførere har vist i øvrigt været inde på den tanke, om koordineringen i dette forslag nu er gennemført tilstrækkeligt eller så langt, som det ville være ønskeligt. Det er naturligvis en ting, som det vil være oplagt opgave at drøfte igennem i et udvalg. Man har hæftet sig ved, at der efter denne nye organisering af forskningsråd stadig væk vil bestå et Rask-Ørsted Fond og et teknisk-videnskabeligt forskningsråd, og at forskningens fællesudvalg også vil bestå ved siden af forskningsrådenes centraludvalg. Jeg tror dog, at inden man går alt for langt i retning af at koordinere på alle disse områder, bør man tage i betragtning, at disse organer jo har selvstændige opgaver. Rask-Ørsted Fondet har en speciel opgave; der er vel nok for nogle knyttet en vis veneration til dette arbejde,